

XCIX. 10.) मम क्षेत्रं तृषधं, illustraturus: गन्धर्वाः पितरो देवा असुरा रक्षांसि इत्येके । चत्वारो वर्णा निषादः पञ्चम इत्यौपमन्यवः । Trausit vox पञ्च त्रिनास् in serioris theologiae loquendi usum, et ibi quoque haud parvam interpretibus difficultatem attulit: vid. Çamkar. ad *Vedānta Sutr.* I. 4. 11. seqq. pag. 110 seqq. edit. Calcutt. Apud Hemak'andram (I. 3. 1.) singularis पञ्चत्रिनास् inter vocabula «hominem» significantia occurrit; Amarasiṃhas (pag. 128. ed Colebr.) pluralem posuit. Dass कृष्यस् und चर्षण्यस् ursprünglich «Ackerbauer¹⁾» bedeutet haben, darauf hat schon Lassen, *Anthol.* S. 141. aufmerksam gemacht. विशस्²⁾, क्षित्यस् (Fem.?) und तस्थुषस्, die bei Jāska ebenfalls unter den मनुष्यनामानि stehen, mögen anfänglich die «an-sässigen», त्रिगतस् dagegen die «nomadisirenden» Stämme bezeichnet haben.

Str. 10. a. b. Rosen: Scholiastes परि cum त्रिनेभ्यस् conjungit: सर्वेभ्यो (eine Erklärung von विद्यतस्) त्रिनेभ्यः परि उपरि अवस्थितं । Sed possitne praepositioni परि cum dativo conjunctae eadem vis inesse, qua nonnunquam apud Homerum περί cum dativo (μᾶλ' ἔσθαι, δέδναι περί τινι) sociari videmus? Hoc si mihi concedatur, sensus erit: «invocamus Indram propter homines nostros». Wir dürfen परि schon aus dem Grunde nicht von विद्यतस् trennen, weil diese beiden Worte lautlich mit einander verbunden sind. Wenn परि nicht zu विद्यतस् gehörte, würde man gewiss विद्यतः परि geschrieben haben. Vgl. übrigens auch Pāṇini VIII. 3. 51. und die im Commentar angeführten Stellen aus dem *Rgveda*.

c. Die Scholien: केवलो ऽसाधारणः । इतरेभ्यो ऽपि अधिकमनुग्रहम्-

1) Die erste Bedeutung ist „Ackerbau“; dieses geht schon daraus hervor, dass beide Wörter weiblichen Geschlechts sind. Vgl. मति = मत्त VI. 6., वृक्ष्यस् und तृक्ष्यस् X. 12. und das Deutsche „Rath“.

2) Dieses Wort ist ebenfalls weiblichen Geschlechts (नाङ्गणेषु विनु C. 16.) und scheint wie क्षिति anfänglich „Haus“ (vgl. केश) bedeutet zu haben.